

UZAVŘENÉ PŘÍSPĚVKY

Daň z příjmů

418/18.12.13 Zahrnutí příslušenství do příjmů z úhrad pohledávek pro účely § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů

PŘÍSPĚVEK JE UZAVŘEN

Předkládá: Ing. Karel Hronek, daňový poradce, č. osvědčení 4071

1. Popis problému

Právnícká osoba nakupuje a vymáhá soubory pohledávek z úvěrů a splňuje definici poplatníka, jehož hlavním předmětem činnosti je nákup, prodej a vymáhání pohledávek podle ustanovení § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů („Společnost“). Pohledávky jsou nakupovány od jiného poplatníka krátce po uzavření úvěrových smluv tímto poplatníkem s dlužníkem za cenu odpovídající nominální hodnotě pohledávky, nominální hodnotě naběhlého příslušenství a tržní odměny pro původního věřitele.

Spolu s postoupenými pohledávkami z úvěrů přechází na Společnost právo na příslušenství (např. úrok a související poplatky). O tomto příslušenství Společnost účtuje v souladu s platnými předpisy.

Smyslem tohoto příspěvku je potvrdit, že za „příjem plynoucí z úhrad pohledávky dlužníkem“ lze považovat i naběhlé příslušenství úročených pohledávek.

2. Rozbor problematiky

Ustanovení § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů stanoví, že úhrn pořizovacích cen pohledávek nebo jejich částí, které nelze uznat jako výdaj (náklad) podle ostatních ustanovení tohoto zákona, je možné uznat jako daňový náklad až do výše úhrnu zisků z jiných pohledávek v rámci stejného souboru pohledávek v daném zdaňovacím období. Ziskem z pohledávky v daném zdaňovacím období se pro účely tohoto ustanovení rozumí „úhrn příjmů plynoucích v daném zdaňovacím období z úhrad pohledávky dlužníkem...“.

Smyslem tohoto ustanovení je zdanit pouze ekonomický zisk plynoucí z nákupu, vymáhání a prodeje pohledávek u poplatníků, pro které tyto činnosti představují hlavní podnikatelskou činnost.

Zákon o daních z příjmů žádným způsobem neomezuje aplikaci tohoto ustanovení na neúročené pohledávky. Definice „zisku z pohledávek“ specificky zahrnuje příjem z úhrad pohledávek bez jakéhokoliv omezení např. na příjmy z nákupu pohledávek pod nominální hodnotu pohledávek a jejich následného inkasa či příjmy z prodeje.

Ustanovení § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů lze použít pouze poplatníky, jejichž hlavním předmětem činnosti je nákup, prodej a vymáhání pohledávek. Protože činnost, která se kvalifikuje pro účely tohoto ustanovení, zahrnuje i vymáhání pohledávek, budou poplatníci pohledávky držet za účelem vymáhání a účtovat jak o pořizovacích hodnotách tak i naběhlém příslušenství v souladu s účetními předpisy. Obecně naběhlé příslušenství představuje příjem poplatníka, a tudíž by úhrady těchto příjmů měly být považovány za úhradu pohledávky.

Příklad

Právnícká osoba nakoupí pohledávku z úvěru v nominální hodnotě 100 Kč a naběhlým příslušenstvím 1 za pořizovací cenu 102 Kč. Následně od dlužníka inkasuje 100 Kč jako úhradu jistiny a 10 Kč představujících úrok a související poplatky. Celková částka ve výši 110 Kč představuje příjem z úhrady pohledávky dlužníkem.

3. Závěr

Navrhujeme přijmout závěr, že za „příjem z úhrady pohledávky dlužníkem“ podle § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů lze považovat i úhradu veškerého souvisejícího příslušenství naběhlého po postoupení pohledávky, pokud příslušenství částečně naběhlo před postoupením a částečně po postoupení (a o příslušenství bylo při postoupení účtováno jak u prodávajícího tak i Společnosti v souladu s účetními předpisy).

Po projednání v Koordinačním výboru doporučujeme přijatý závěr obvyklým způsobem publikovat.

Stanovisko GFR:

Účelem ustanovení § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů je umožnit vymezené skupině poplatníků uplatnit v základu daně úhrn pořizovacích cen pohledávek nebo jejich částí, které nelze uznat jako výdaj (náklad) podle jiných ustanovení zákona o daních z příjmů, až do výše úhrnu zisků z pohledávek v rámci stejného souboru pohledávek daném zdaňovacím obdobím. Ustanovení § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů lze tedy uplatnit vždy v rámci poplatníkem nabytého souboru pohledávek.

Aplikace ustanovení § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů od poplatníka vyžaduje, aby v rámci daného souboru stanovil pořizovací ceny jednotlivých pohledávek tohoto souboru. Při prodeji nebo při úhradě od dlužníka poplatník (věřitel) porovnává dosažené příjmy (upravené ve smyslu ustanovení § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů) u každé jednotlivé pohledávky s takto stanovenou pořizovací cenou (upravenou ve smyslu ustanovení § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů). V průběhu třech bezprostředně následujících zdaňovacích období nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání, má právo kompenzovat úhrn zisků s úhrnem pořizovacích cen jednotlivých pohledávek souboru, které nebylo možno uznat podle ostatních ustanovení ZDP jako daňový výdaj.

Pro účely uplatnění § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů lze tedy akceptovat pouze ty pohledávky, které byly zaúčtovány při pořízení souboru pohledávek. Pohledávky vzniklé následně až po pořízení souboru pohledávek nelze v rámci tohoto souboru podle § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů řešit.

Předmětem příspěvku je řešení úhrady pohledávek z titulu příslušenství. O pohledávce z titulu příslušenství se u věřitele účtuje ve prospěch výnosů tehdy, je-li známa výše příslušenství (příslušenství je vyčísleno), je uplatněn vůči dlužníkovi nárok na něj a požadavek na úhradu příslušenství je dlužníkovi sdělen (obecně, je-li vůči dlužníkovi uplatněn požadavek na příslušenství). Tato pohledávka se pak stává samostatnou pohledávkou vůči dlužníkovi.

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že v případě, kdy:

- bylo o pohledávce z titulu příslušenství účtováno již v okamžiku pořízení souboru pohledávek, lze takto pořízenou pohledávku při splnění všech ostatních podmínek daňově řešit v rámci daného souboru. Tuto podmínku splňuje rovněž pohledávka, která částečně naběhla před pořízením souboru a částečně po pořízení souboru (např. zvyšující se naběhlý úrokový výnos). Její úhradu dlužníkem (včetně úhrady té části pohledávky, která naběhla po pořízení souboru) pak lze považovat pro účely § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů za „příjem z úhrady pohledávky dlužníkem“;
- pohledávka z titulu příslušenství vznikla a byla zaúčtována až po pořízení souboru pohledávek, nelze její úhradu považovat za „příjem z úhrady pohledávky dlužníkem“ pro účely aplikace § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů. Nejedná se totiž o pohledávku pořízenou v rámci tohoto souboru.